

Binnenstadfonds Leiden

Stuudiemiddag Ondernemersfondsen en Citymarketing
15 mei 2018

Door Aart van Bochove
Voorzitter Ondernemersfonds Leiden
Voorzitter Landelijk Platform Ondernemersfondsen (vereniging in oprichting)

Beleidsadviesbureau Blaauwberg

Meer informatie over Ondernemersfonds te vinden op:
www.blaauwberg.nl/ondernemersfonds

Oerknal van het Ondernemersfonds

- In 2004 betaalden nog 18 van de 240 winkels in de hoofdwinkelstraat mee aan de feestverlichting. Dat was definitief signaal dat collectieve belangen langs de weg van de vrijblijvendheid niet meer aan te pakken waren
- Met gemeente akkoord bereikt over een gemeentebrede verhoging van ozb voor niet-woningen. Opbrengst wordt 1:1 doorgesluisd zonder enige inhouding aan het ondernemersfonds
- Na de start in 2005 enkele evaluaties geweest, maar constructie is volkomen stabiel. Maakt lange termijn plannen mogelijk. Voorbeeld: al drie jaar plannen maken voor Pilgrim Fathers jaar 2020
- Opbrengst gemeentebreed intussen 1.3 mln. Omstreeks 10% naar gemeentebrede doelen (waaronder politieke belangenbehartiging, technische arbeidsmarkt, startend ondernemerschap en nog enkele algemene interesses). Overgrote deel gaat via 'trekkingsrechten' naar gebied waar het vandaan komt
- In ruim veertig gemeenten is 'Leids Model' overgenomen, van heel klein (Schiermonnikoog) tot heel groot (Utrecht). Er is een vereniging van fondsen in oprichting. Wordt ervaren als uiting van 'ondernemerszelfbestuur'

- Fondsen bestaan op basis van ‘herenakkoord’ met gemeente. Geen peilingen, anders dan de stemming in de gemeenteraad
- RB en BIZ zijn afgeleide structuren. BIZ mede tot stand gekomen op basis van Leids signaal dat ondernemers bereid waren te betalen voor een gezamenlijke financiële positie. Taboe op verhoging van een ‘ondernemersbelasting’ doorbroken. Verschillen in de kern:
  - Wat is je ambitie? Concrete voorziening voor beperkt gebied leidt tot BIZ. Hele gemeente een ‘boost’ willen geven, leidt tot ozb-fonds.
  - Hoeveel regels wil je? Ozb-fonds is geheel in eigen regie. BIZ is wetgevingsproduct: veel regels, toezicht, dichtbij de gemeente.
- Leidse keuzes:
  - Gebieden/sectoren beschikken over ‘eigen inleg’ en zijn vrij in gebiedskeuze
  - Maar dat gold juist niet voor binnenstad: die moet het hebben van integraliteit van functies en onderlinge samenhang (leisure, cultuur, universiteit, dienstverlening, bewoners). Daarom hebben initiatiefnemers bundeling in Centrummanagement

Binnenstad in Ondernemersfonds

- CM beschikt over circa 3 ton privaat geld uit Ondernemersfonds, door cofinanciering (van gemeente e.a.) totaalbudget van omstreeks 8 ton. Multiplier effect nog steeds groeiend
- Centrummanagement Leiden gedraagt zich als binnenstadsfonds maar door inbedding in gemeentebrede structuur veel relaties met de rest van de stad:
  - Flexibel inspelen op veranderingen. Voorbeeld: ‘Centrum XL’ zichtbaar. Gebieden buiten de singelring beginnen aan te sluiten
  - Gezamenlijke proposities met bedrijventerreinen. Voorbeeld: T-rex Trix
  - Samen optrekken in belangenbehartiging (o.a. bereikbaarheid, omgevingswet, duurzaamheid, arbeidsmarkt)

Verhouding CM met citymarketing

- Door succes van 'ondernemerszelfbestuur' kwam gemeente tot de overtuiging de tarifiering van de toeristenbelasting aan de ondernemers over te laten en de opbrengst geheel te bestemmen voor citymarketing. Opbrengsten toeristenbelasting toegevoegd aan Ondernemersfonds. Bestedingen aan citymarketing onder regie van betalende partijen (in Leiden: de hoteliers).
- CM is in de kern een vereniging, met als opdracht 'gebiedsmanagement', inclusief politiek vuile handen. Leiden Marketing is in de kern een taakorganisatie, met als opdracht 'het mooie verhaal'. Altijd zekere spanning.
- Toch intensieve samenwerking 'op de rand van het bureau', mede door gezamenlijk fysieke huisvesting in 'Leids Handelshuis' (beheerd door het Ondernemersfonds)
- Grote voordelen van ondernemersfonds voor Leiden Marketing:
  - Altijd gesprekspartners in de buurt, met eigen organisatiekracht en financiële positie
  - Mogelijkheid om lange termijn plannen te maken
  - Stabiele bestuurlijke omgeving, gemeente op afstand